

Když se bohové baví

*Podle anglického originálu “When God
Laughs” od Jacka Londona*

(s úctou věnováno Harrymu Cowellovi)

Překlad: Jan Bína

Copyright © All wrongs reserved

“Bohové, ach bohové jsou silnější - jich vůli podléhá i čas.

Plémě lidí před ně na kolena s bázní padá
a všechny lidské modlitby a radosti a nářky v nás
jim zaznívají vstříc jak melodie, žalostná i hravá,
neb právě proto jsou to bohové, má drahá.”

Carquinez se konečně uvolnil. Krátce zavadil pohledem o třesoucí se okenní tabulky, zahleděl se na bytelné stropní trámy a chvíli naslouchal divokým a řvoucím poryvům severovýchodního větru, které sevřely celý bungalov do svého rozvášněného a hlasitého objetí. Pak podržel svoji sklenici proti plamenům ohně v krbu a radostně se zasmál skrze zlatavé víno uvnitř.

"To je nádhera," liboval si. "Sladce přesladké. Ženské víno. A to bylo vyrobeno pro jazyky v šedých kutnách."

“Pěstujeme je na našich vlastních teplých kopcích,” kontroval jsem s pochopitelnou a omluvitelnou kalifornskou pýchou. “Včera jsi sem nahoru projížděl právě přes ty vinice, ze kterých pochází.”

Stálo za to Carquinezovi trochu pomoci, aby se uvolnil a rozvázal. Dokud mu v žilách nezpívalo lahodné, teplé víno, necítil se nikdy tak úplně sám sebou. Byl umělcem, to je pravda, vždycky jím byl; ale když byl střízlivý, tak se intenzita a vytríbená kadence jeho myšlenkových pochodů kamsi vytrácela a on měl tendenci stávat se stejně nudným, pomalým a zabeďněným jako libovolný výtisk novin British Sunday. A to nikoli průměrně nudným, jako jsou nudní jiní lidé. Stával se nudným a zabeďněným v porovnání s čipernou a veselou náturou, kterou Monte Carquinez ztělesňoval, když byl skutečně sám sebou.

Tím vším ovšem v žádném případě nechci naznačit, že by snad Carquinez, který je mým drahým přítelem a ještě dražším kamarádem, byl notorický opilec. Kdepak, toho je dalek. Zřídka kdy chyboval. Jak jsem již uvedl, byl umělcem. Věděl velmi dobře, kde byla jeho míra, a jeho míra představovala pečlivě odměřenou rovnováhu - vyváženost a pohodu, která je vlastní vám nebo mně, když jsme střízliví.

Oplýval moudrou a instinktivní sebekontrolou, kdysi typickou pro Řeky. On sám však byl Řekům na míle vzdálen. Často jsem ho slýchal prohlašovat: “Já

jsem Azték, já jsem Inka, já jsem Španěl.” A opravdu tak i vypadal. Sloučenina zvláštních a starobylých ras. S osmahlou pokožkou a asymetrickými rysy a jistou primitivností vzezření. Pod masivně vyklenutým obočím se leskly černočernou barbarskou hlubinou daleko od sebe posazené oči, přes které mu neustále stékal dolů hustý černý pramen vlasů. Skrze něj pak vyhlížel do svého okolí jako rošťácký satyr z lesních houštin. Měkká flanelová košile s rudou vázankou pod hebkým manšestrovým sakem byla jeho neměnným standardem. Vázanka měla připomínat rudou vlajku (kdysi za mlada žil v Paříži se skupinou socialistů) a rudá byla symbolem krve a lidského bratrství. Nikdy také, alespoň co kdo pamatoval, nenesl na hlavě nic jiného než svoje sombrero s koženými proužky. Kolovaly fámy, že se s tímto konkrétním kusem garderoby již narodil. Podle mých vlastních zkušeností to byl vskutku nevšedně provokativní zážitek vidět mexické sombrero, jak máváním přivolává taxík na Piccadilly, nebo jak prolétá, hnáno poryvem větru, nad tlačenicí u zastávky visuté železniční dráhy New York Elevated.

Jak jsem již řekl, víno dokázalo vdechnout Carquinezovi jeho brilantní živou pohotovost - “úplně stejně jako Bůh oživil kus hlíny, do kterého vdechl život,” vysvětloval často sám svými slovy. A musím přiznat, že Carquinezův vnitřní vztah k Bohu byl rouhavě intimní, ačkoli je také potřeba dodat, že v něm samotném žádného rouhání nebylo. Za všech okolností byl vždy upřímný, a protože byl sám v sobě elixírem paradoxů, zůstával hluboce nepochopen těmi, kteří jej neznali blíže. V jednom okamžiku dokázal být živelně surový a hrubý jako vřeštící primitiv; v druhé chvíli panensky decentní a uhlazený, jemný a delikátní jako Španěl. Inu a cožpak nebyl Azték? Inka? I Španěl?

Musím se nyní omluvit za prostor, který jsem jeho osobě věnoval. (Nakonec je to můj přítel, kterého miluji.) Dům se otrásal pod nápory bouře, když si přisedl blíže k ohni a usmíval se do plamenů přes sklenici vína. Zadíval se na mě a podle vybroušeného třpytu v jeho očích a ostražitého pohledu jsem ihned poznal, že je konečně naladěný do správné tóniny.

“Tak ty si myslíš, že jsi vyhrál nad bohy?” dožadoval se mé reakce.

“Proč nad bohy?”

“A čípak jiná vůle než jejich uvalila na člověka jeho nasycenost?” zvolal.

“A odkudpak pramení vůle ve mně, která mi umožňuje nasycenosti uniknout?” triumfoval jsem.

“Také od bohů, přirozeně,” zasmál se. “Je to jejich hra, kterou hrajeme. Oni míchají a rozdávají karty ... a vybírají sázky. A nemysli si, že se ti podařilo vykroutit tím, že jsi utekl pryč od ztřeštěnosti měst. Ty a ty tvoje kopce oděné vinnou révou, tvé západy a východy slunce, tvoje domácí kuchyně a prostý životní styl.”

“Pozoroval jsem tě od chvíle, kdy jsem přijel. Nad ničím jsi nevyhrál. Vzdal ses, kapitulovals. Uzavřel jsi smlouvu s nepřítelem. Přiznal jsi svoji únavu. Vyvěsil jsi bílý prapor vyčerpání a přitloukl na bránu vývěsku oznamující, že životu v tobě nastal odliv. Utekl jsi od života i před životem. Zahrál jsi škaredý a podlý trik. Ucukl jsi před začátkem vlastní partie. Odmítl jsi hrát. Zahodils karty pod stůl a utekl ses schovat a zabarikádovat sem mezi svoje kopce.”

Z planoucích očí odhodil dozadu pramen svých rovných černých vlasů a na okamžik se odmlčel, aby si mohl ubalit dlouhou, hnědou mexickou cigaretu.

“Ale bohové vědí. Tohle je stará finta. Celé generace lidí ji zkoušely ... a stejně prohrály. Bohové vědí, jak naložit s tobě podobnými. Věnovat se něčemu, usilovat o nějaký cíl znamená vlastnit, a vlastnit znamená být nasycen. A ty? Neprozřetelně jsi ve své přemoudřelosti odmítl dále usilovat. Zvolil sis cestu odloučeného zanechání a spočinutí. Budiž, jak je libo. Budeš tedy nasycen tímto spočinutím. Říkáš, že jsi unikl nasycenosti!? Ale kdeže. Jenom jsi ji prostě vykšeftoval za senilitu. A senilita je druhé jméno nasycenosti. Maškaráda nasycenosti. Pche!”

“Ale vždyť se na mě podívej!” vykřikl jsem.

Carquinez byl odjakživa démonem, který nejprve vyvekl duši člověka ven na mráz a pak ji rozcupoval a rozedral na cucky.

Opovržlivě si mě změřil od hlavy až po paty.

“Žádné takové příznaky na mně nevidíš,” protestoval jsem a popichoval.

“Rozklad postupuje zevnitř,” odsekl. “Jsi obtěžkán dozrávající hnilobou.”

Zasmál jsem se a úsměvem mu odpustil tuhle ďábelskou škodolibost. Ale on odpuštění odmítal.

“Myslíš, že žvaním? Myslíš, že nic nevím?” odporoval. “Bohové vyhrávají pokaždé. Léta jsem pozoroval, jak lidé sehrávají partie na první pohled vyhrané, aby nakonec stejně prohráli.”

“Cožpak ty nikdy nechybuješ?” ptal jsem se.

Uplynula dlouhá chvíle a vypustil mnoho meditativních kroužků cigaretového kouře, než odpověděl.

“Nu, ano, jednou jsem se opravdu téměř nechal napálit. Dovol, abych ti o tom vyprávěl. Marvin Fiske. Pamatuješ se na něj? S tváří Danta, duší básníka, zpívající svůj žalm tělesného chtěče, opravdový kněz Lásky? A Ethel Bairdová? Na tu si přece musíš také pamatovat.”

“Vroucí a laskavá světice,” odpověděl jsem.

“To je ona! Svatá jako Lásky, jen líbeznější a rozkošnější! Prostě žena, žena stvořená k milování; a přesto - jak bych to řekl - promáčená a prosáklá svatostí jako tady to tvoje ovzduší prosycené vůní květů. No, tak ti dva se vzali a rozehráli s bohy svoji partii ...”

“A vyhráli, velkolepě a skvostně vyhráli!” vpadl jsem mu do řeči.

Carquinez se na mě soucitně podíval a jeho hlas zazněl jako pohřební zvon.

“Prohráli - na celé čáře - a kolosálně - prohráli.”

“Svět ale věří opaku,” vystřelil jsem chladně.

“Svět je plný dohadů. Svět vidí jen vnější fasádu věcí. Já však vím. Opravdu ti nikdy nevrátilo hlavou, proč si nasadila závoj a pohřbila sama sebe v tom truchlivém klášteře po vrch naplněném živými mrtvolami?”

“Protože ho milovala tak hluboce, že když zemřel ...”

Slova mi zamrzla na rtech při Carquinezově úšklebku.

“Zjednodušené a poněkud unáhlené zdůvodnění,” dostával se do ráže, “utkané mechanicky jako kus bavlněného kepru. Úsudek světa! Ten toho ví určitě hodně. Utekla od života přesně jako ty. Byla poražena. Vyhvěsila bílý prapor vyčerpání. A to ti povídám, nebylo obleženého města, které by kdy vyvěsilo prapor příměří v takové zahořklosti a v takových slzách.” —

“Budu ti teď celý ten příběh vyprávět. Musíš mi věřit, protože já vím, jak to ve skutečnosti bylo. Tito dva zkoumali velmi zevrubně problém nasycenosti a uvažovali o něm. Milovali Lásku. A znali přesně její hodnotu, až do posledního centu. Milovali ji tak horoucně, že dychtili po tom si ji ve svých srdcích zachovat navždy, hřející a vzrušující. Radostně vítali její příchod; děsili se jejího odchodu.”

“Láska byla jejich draze opatrovanou touhou, rozkošně lahodnou bolestí. Nikdy nevyhledávala pohodlné spočinutí, úlevu či smíření. A pokud našla, po čem

prahla, odumřela. Upíraná Láska byla Láskou živoucí; Láska naplněná byla Láskou skonávající. Sleduješ mě? Dobře chápali, že to není cesta života hladově toužit po něčem, co život poskytoval. Jíst a přesto si uchovat sžíravý pocit hladu - tohoto stavu člověk nikdy nedosáhl. Problém nasycenosti. To je celé. Mít a navzdory tomu si podržet neutuchající apetit jako na pokraji hladomoru - u tabule prohýbající se pod tíhou pokrmů. Toto byl celý jejich problém, protože oni milovali Lásku. Často o tom spolu hovořili. Sladká vášeň Lásky jim při tom hrála v očích, ruměncem jim barvil tváře; její ozvěna šuměla sem a tam z jejich hlasů, jednou schovaná pod tremolem v hrdle, podruhé zastíňující barvu řeči tou nepopsatelnou něžností, již žádná jiná síla vykouzlit nedokáže.”

“A jak to všechno vím? Dívám se a vidím ... mnohé. Ještě více jsem se ale dozvěděl z jejího deníku. Poslouchej, tohle jsem v něm našel od Fiony Macleodové¹: ‘Protože v pravdě ten kočovný hlas, ten šepot soumraku, ten nádech sladce orosený, ten loutnista s plamennými křídly, kterého nikdy nikdo nespatriil než na několik prchavých chvil v duhovém záchvěvu radosti nebo náhlém světlém záblesku vášně, toto překrásné mystérium zvané Amor, přichází, jak alespoň někteří uchvácení vizionáři dosvědčují, nikoli s písní na rtech, které by všichni naslouchali, nebo v jarých tónech violy určených pro obecnou potěchu, nýbrž v jediném extatickém vytržení němě vyprávějícím o touze.’”

“Jak si tedy udržet tohoto loutnistu s plamennými křídly němě vyprávějíciho o touze? Nasytit jej přece znamená ho ztratit. Jejich vzájemná láska jednoho k druhému byla nesmírná. Jejich sýpky přetékały nadbytkem; přesto chtěli, aby se nabroušený pokraj hladomoru jejich lásky monotónně neutupil.”

“A věz, že ti dva nebyli žádná ubohá holátka teoretizující na prahu Lásky. Byly to robustní, chápavé a ošlehané duše. Než se potkali, měli už oba dva za sebou bohaté zkušenosti lásky z dřívějších vztahů; avšak v časech předtím se jim podařilo uškrtnit Lásku v mazlivých objetích, ubít ji polibky a pohřbít v jámě nasycenosti.”

“Tento muž a žena nebyli ani žádnými studenými, necitlivými přízraky. Byli to vřelé lidské bytosti. V jejich krvi nebylo stop po saské střízlivosti. Jejich krev měla barvu zapadajícího slunce. Tímto odstínem byli oba prožhaveni. Temperamentem představovali oba francouzskou radost a potěšení z tělesnosti. Byli idealisty, ale jejich idealismus měl galské kořeny. Nebyl nijak ředěn chladnou a zádumčivou tekutinou, která slouží jako krev Angličanům. Nebylo na nich pranic stoického. Byli

¹ Fiona Macleod byl umělecký pseudonym skotského spisovatele a básníka Williama Sharpa (1855 - 1905)

sice Američany s anglickými předky, přesto jim byla naprosto cizí zdrženlivost a sebeodříkání typické pro anglické duchovní hledání a klopýtání.”

“Byli vším, co jsem právě popsal, a byli stvořeni k radosti ... jenže spolu došli k jisté koncepci. K čertu se všemi koncepcemi! Zahrávali si s logikou a toto byl produkt jejich logičnosti. — Nejprve mi však dovol, abych ti pověděl o rozhovoru, který jsme jednou v noci vedli. Bylo to v souvislosti s Gautierovou Madeline de Maupin. Pamatuješ si tu dívčí postavu? Políbila jednou jedinkrát a druhého polibku se již od ní nikdo nedočkal. A to nikoli proto, že by jí snad polibky nechutnaly sladce. Ona se jen bála, že by se jí znechutily opakováním. Opět nasycenost! Snažila se hrát svoji partii, aniž by jedinkrát vsadila proti bohům. To se však zásadně přičí hernímu plánu, který bohové sami určili. Pravidla hry totiž nejsou jednoduše vyvěšena nad hrací deskou. Kdepak. Smrtelníci musejí nejprve svoje partie sehrát, aby se těmto pravidlům při vlastní hře naučili.”

“Zpět k logice. Ten muž a žena argumentovali takto: Proč políbit pouze jednou? Byl-li jediný polibek moudrým východiskem, nebylo by ještě moudřejší nepolíbit vůbec? Mohli by tak přece udržet Lásku živoucí. V pústu by tak na brány jejich srdcí klepala věčně.”

“Snad to bylo kvůli nějakým vlastnostem, které zdělili po svých prapředcích, že dospěli k této úděsně zvrácené koncepci. Skryté plemenné znaky rodu se přece také někdy prosazují těmi nejfantastičtějšími formami. Nad těmi dvěma však musela vyřknout své prokletí celá minulost Albionu, jsouc sama pletichářskou prostopášnicí, bezostyšnou, chladně vypočítavou a prohnanou poběhlicí. Sám nevím, co si o tom myslet. Jedna věc je ale jistá. Všechno pramenilo z jejich nezřízené touhy po radosti, že se radosti nakonec zřekli.”

“Jak sám říkal (dlouho poté jsem četl jeden z jeho dopisů pro ni): ‘Sevřít Vás ve svém náručí těsně a blízko, přesto však s odstupem. Zmírat touhou po Vás, nikdy Vás nedosíci a právě tím Vás získat navždy.’ A ona: ‘Byste pro mne zůstal povždy blízce nedosažitelný a já, v neustálém úsilí o Vás, bych nikdy nedošla cíle. Věčně a stále, vždy čerstvě a nově, vždy s prvním uzarděním.’”

“Moje líčení má daleko ke způsobu, jakým to oba vyslovili. Jejich filosofie lásky je na mých rtech k nepoznání znetvořená. Konečně, kdo jsem já, že se odvažuji nořit do jejich nitra? Žába na zatuchlém okraji obrovské temnoty, poulicí oči na mystéria a zázraky jejich planoucích duší.”

“A měli pravdu, přinejmenším dokud šli. Všechno je v pořádku ... dokud se to nestane vlastnictvím. Nasyčenost a vlastnictví - vraníci Smrti, pádící dvojspřeží.”

“A čas, ten by snad naučil, jak živořiti pouze.

Hřejivé opojení, odlesk záře po nenaplněné touze.”

“Toto měli ze sonetu od Alfreda Austina. Jmenoval se ‘Moudrost lásky’ a byl to onen jediný polibek Madeline de Maupin. Zněl totiž dál takto:

“Polibek a rozdělme se, dál pokračovat nelze dlouze.

Líp smrti vstříc, než z výšin padat dolů,

než s novem lásky ubývat, než beznadějně slábnout spolu.”

“Ale oni byli mazanější. Oni se ani nepolíbili, ani nerozdělili. Oni se nehodlali políbit vůbec a tím se chtěli navždy slunit na nejvyšších vrcholcích Lásky. Vzali se. V té době jsi byl v Anglii. Takovou svatbu nikdo nepamatoval. Svoje tajemství si ponechali pro sebe a já jsem tenkrát nic netušil. Jejich hřejivé opojení nevychladlo, jejich láska hořela a zářila stále větším jasem. Nikdy předtím nic podobného neexistovalo. Čas plynul, měsíce, roky, a loutnista s plamennými křídly hrál stále oslnivěji.”

“Každý tehdy žasl. Stali se nádhernými milenci a předmětem hluboké závisti. Někdy ji jen ženy litovaly, protože byla stále bezdětná; i to je jistá forma vyjádření závisti takových tvorů.”

“Já jsem jejich tajemství neznal. Hloubal jsem a žasl. Nejprve jsem předpokládal, zcela podvědomě počítám, že jejich láska pomine. Pak jsem si však postupně začal uvědomovat, že mjí Čas, ale Láska zůstává. A to probudilo moji zvědavost. Jaké bylo to jejich tajemství? Jakými kouzelnými pouty k sobě ti dva připoutali Lásku? Jakým trikem ovládli ohyzdného skřeta? Vypili spolu elixír věčné

lásky podobně jako Tristan s Izoldou za dávných časů? A čí ruka míchala ten pohádkový lektvar?”

“Jak říkám, byl jsem zvědavý a pozoroval je. Byli láskou zbláznění. Žili v neutuchajících radovánkách Lásky. Vytvořili dílo - nádherné, okázalé, obřadné a velkolepé. Ponořeni zcela do umění a poezie Lásky. Ne, skutečně nebyli duševně choří. Byli přičetní a zdraví ... a byli umělci. Ale podařilo se jim dosáhnout nemožného. Dosáhli nesmrtelné a neutuchající touhy.”

“A já? Viděl jsem mnoho z nich i z jejich věčně trvajících zázraku Lásky. Lámal jsem si hlavu, nechápal jsem, divil jsem se, byl jsem zmaten, až jednoho dne ...”

Carquinez náhle ustal a položil mi otázku: “Četl jsi někdy ‘Vyčkávání lásky’?”

Zavrtěl jsem hlavou.

“To napsal Page, Curtis Hidden Page, mám dojem. Teprve tyto verše mě přivedly na stopu. Jednoho dne jsem seděl v křesle pod oknem u klavíru - pamatuješ jak uměla hrát? Občas se mi smávala a pochybovala, zda jsem přišel kvůli nim nebo jenom kvůli hudbě. Zvala mě ‘hudebním opilcem’ a ‘pijanem tónů’. A on, jaký měl hlas! Když zpíval, věřil jsem v nesmrtelnost. Moje úcta k bohům se stávala téměř povýšeneckou a já začal vymýšlet způsoby a prostředky, jakými bych je mohl s jistotou přelstít a prohlédnout jejich triky.”

“Byla to vskutku podívaná hodná předvedení Bohu, tento muž a žena. Po léta svoji a zpívali milostné písně s panenskou svěžestí jako sama novorozená Lásky, se zralostí a rozkvetlou vroucností, jakou mladí milenci nemohou nikdy znát. Mladí milenci působili vedle tohoto po léta sezdaného páru bledě, neduživě, anemicky. Pozorovat je, plné ohně a plamenů, plné cituplné něhy, v rezonujícím odstupu marnotratně hýřící laskavými pohledy a mazlivou barvou hlasu v každíčkém pohybu, v přetékaných chvílích úplného klidu - jejich láska je poháněna jednoho k druhému a oni zdrženliví, jako třepotající se můry, jeden pro druhého coby zářivý plamen svíce, kroužící kolem sebe v bláznivém víru po úžasných oběžných drahách! Zdálo se, že zde fungoval nějaký vyšší zákon fyzikální, mocnější než gravitace a daleko důmyslnější, protože jinak by se museli nezbytně tělesně rozplynout jeden v druhém, tam přímo před mýma očima. Není se čemu divit, že byli nazýváni nádhernými milenci.”

“Bloudil jsem. A nyní k té stopě. Jednoho dne jsem v křesle pod oknem nalezl knihu veršů. Otevřela se sama od sebe na stránce ‘Vyčkávání lásky’ a prozradila tak

dlouhotrvající zvyklost. Stránka byla ohmataná a pomačkaná častým obracením. A zde jsem četl:

“Sladké je stát na blízku, však ne nadosah,
znát jeden druhého a uchovávat
to hebké, lahodné tušení doteku dvou bytostí ...

Ach lásko, vyčkej ještě! ... Sladká, ponechej nám naše city
pod mašlí posvátného mystéria, ještě chvíli,
čekání na tajemství let budoucích,
ještě ne, vyčkej ještě chvíli ... až jednou ...
ještě ne ...

Ach, ještě chvíli nechť naše láska roste a sílí!
Po rozkvětu již jen skoná snad.
Podejme ji k vyprahlým ústům pohár bezertých polibků, nechme ji spát,
uloženou v hlubokém popření ještě chvíli ...
Ještě malý okamžik, ještě krátký čas.”

“Zavřel jsem tu knihu a seděl tiše, bez pohybu, velmi dlouho. Byl jsem omráčen jasností obrazu, který ve mně tyto verše vyvolaly. Bylo to jako osvícení. Jako blesk Božího světla na dně Jámy. Oni si uchovají Lásku, přelétavou vílu, předchůdkyni mladého života - mladého života, jehož nejvyšším příkazem je být zrozen!”

“Procházel jsem ty řádky ve své mysli stále dokola - ‘ještě chvíli ... až jednou’ - ‘Ach lásko, vyčkej ještě’ - ‘Podejme ji k vyprahlým ústům pohár bezertých polibků, nechme ji spát’. A musel jsem se hlasitě smát, ha, ha! Spatřil jsem ve své bílé představě jejich nevinné duše. Byli jako děti. Nic nepochopili. Zahrávali si s ohněm Přirozenosti věcí, s obnaženým ostrím meče. Vysmívali se bohům. Zastavovali proudění kosmické mízy. Vymysleli systém, který vyložili na hrací desku života,

a očekávali výhru. ‘Mějte se na pozoru!’ křičel jsem. ‘Za hracím stolem sedí bohové. Ti pro každý nově vymyšlený plán vytvářejí pohotově nová pravidla a nový protitah. Nemáte nejmenší šanci vyhrát.’”

“Ale ve skutečnosti jsem na ně nekřičel. Čekal jsem. Oni se poučí, že je jejich systém bezcenný, a sami jej zahodí. Oni se spokojí s pohárem štěstí, který jim bohové nalili, ať již jakkoli plným, a nebudou se snažit uchvátit větší díl.”

“Pozoroval jsem. Neřekl jsem nic. Měsíce přicházely a odcházely a pokraj hladomoru jejich lásky byl stále nabroušenější. Nikdy jej neotupili neupíraným milostným sevřením. Budovali ji a povzbuzovali sebebopřením a ona rostla a sílila, stále ostřejší. Toto pokračovalo tak dlouho, že jsem už začínal sám pochybovat. Cožpak bohové usnuli? Divil jsem se. Nebo dočista zemřeli? Smál jsem se sám sobě. Ten muž a žena učinili zázrak. Podařilo se jim vyvrátit nad Bohem. Zahanbili tělesnost, očernili tvář Matky Země. Pohrávali si s jejím ohněm, aniž by se spálili. Byli imunní. Byli sami bohy, rozlišující dobré a zlé, aniž by ochutnali. ‘Byl toto způsob, jakým byli zrozeni bohové?’ ptal jsem se sám sebe. Už jsem řekl: ‘Jsem jen žába.’ ‘Ale i přes mé blátem zalepené oči jsem měl být oslepen jasem tohoto divu, jehož svědkem jsem se stal. Místo toho jsem se nafoukl vlastní moudrostí a vynesl rozsudek nad bohy.’”

“Inu, ani v této mé poslední moudrosti jsem neměl pravdu. Ti dva nebyli bohy. Byli mužem a ženou - měkkou hlinou, která vzdychala a která byla vzrušená, postřelená touhou, zaškrcená podivnými slabostmi, které bohové nemají.”

Carquinez přerušil své vyprávění, aby si ubalil další cigaretu, a drsně se zasmál. Nebyl to hezký smích; byl to spíš pekelný výsměch, který se vzdouval a přehlušoval tlumené zvuky bouře, které přilétaly k našemu sluchu z dunícího světa venku.

“Jsem jen žába,” omlouval se. “Jakpak by mohli porozumět? Byli to umělci, žádní biologové. Důvěrně znali hlinu v ateliéru, neměli ale ani ponětí o hlíně, ze které byli stvořeni sami. Řeknu jen toto - hráli vysokou hru. Nikdy předtím nikdo takovouto partii nerozehrál a velmi pochybuji o tom, že se ji kdokoli v budoucnu pokusí sehrát znovu.”

“Extáze milenců nebyla nikdy větší jejich. Oni Lásku nezabili polibky. Oni ji urychlili odpíráním. A v odepření ji dokázali nažhavit, až se vulkán jejich touhy zachvíval otřesy jako před výbuchem. A loutnísta s plamennými křídly je ovíval svými hřejivými perutěmi, až téměř omdlávali. Delirium Lásky pokračující s neutuchající silou, zesilující po celé týdny a měsíce.”

“Toužili a prahli, se všemi zamilovanými záchvaty a sladce lahodnou agonií, s intenzitou, jakou do té ani od té doby již žádní milenci nepocítili.”

“Až nadešel ten den, kdy ospalí bohové přestali přikyvovat. Vstali a podívali se na muže a ženu, kteří si z nich dělali legraci. A muž s ženou si jednoho rána pohlédli do očí a zjistili, že se něco ztratilo. Loutnista s plamennými křídly byl pryč. Ulétl, tiše, v noci, pryč z jejich poustevnické hrací desky.”

“Dívali se jeden druhému do očí a najednou věděli, že je jim to jedno. Touha byla mrtvá. Chápeš to? Touha zemřela a oni se ani jednou nepolíbili. Láska zmizela. Již nebudou nikdy prahnout a hořet. Nic jim nezbylo - žádné chvění, žádné třepotání, žádná sladká bolest, žádné dunění a pulzování, žádné vzdychání a žádná píseň. Touha byla mrtvá. Skonala v noci, na pohovce, chladně a zanedbané; ani si nevšimli, jak odchází. Zjistili to teprve, až se podívali jeden druhému do očí.”

“Bohové možná nejsou vždy laskaví, ale jsou často milosrdní. Zatočili malou slonovinovou kuličkou a smetli sázky se stolu. Vše, co zbylo, byl muž a žena, kteří zírali navzájem do svých vychladlých očí. A pak zemřel. To bylo ono milosrdenství. Během týdne byl Marvin Fiske mrtvý - pamatuješ na tu nehodu? A v jejím deníku, zapsáno právě v ten den, jsem dlouho poté četl slova Mitchella Kennerleyho:

“Nebylo jediné hodiny,
kdy bychom se nepolíbili, když jsme k tomu měli příležitost.”

“To není možné, taková ironie!” vykřikl jsem.

A Carquinez, ten učiněný Mefisto v hebkém saku, na mě ve světle krbového ohně zamířil své černé oči.

“Tak ty tvrdíš, že jsi vyhrál? Úsudek světa! Říkal jsem ti, že vím. Ti dva vyhráli úplně stejně jako ty, zde na svých kopcích.”

“Ale copak ty,” bránil jsem se, “ty se svými orgiemi zvuků a smyslů, se svými ztřeštěnými městy a ještě ztřeštěnějšími zábavami - ty se odvažuješ domnívat, že vyhráváš?”

Zavrtěl pomalu hlavou. “To, že ty prohráváš, když tady pěstuješ svůj střízlivý, venkovsky idylický režim, ještě přece zdaleka neznamena, že bych já měl vyhrávat. Nikdy nemůžeme vyhrát. Někdy si můžeme myslet, že vyhráváme. Ale ve skutečnosti je to vždy jen jeden z dalších drobných rozpustilých šprýmů bohů.”